

OPRAVDOVÝ
KREŠTĀN
 POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ TÝŽDENNÍK.
 LUDOVÁ PRÍLOHA „SLOVENSKÝCH NOVÍN“.

<p><i>Predplatná cena:</i></p> <p>Na celý rok . . . . . 2 zl. — kr. Na pol roka . . . . . 1 „ — „ Na štvrt roka . . . . . — 50 „</p> <p style="text-align: center;">Jednotlivé číslo 3 kr.</p>	<p>Vychodí každú nedel' u.</p> <hr/> <p>Zodpovedný redaktor a vydavateľ: VIKTOR HORNÝÁNSZKY.</p>	<p><i>Redakcia a vydavateľstvo:</i> V Budapešti, VI. okr., Aradi-utca 14.</p> <p>Sem sa majú posielat predplatky a dopisy. Nevyplatené listy sa neprijímajú.</p>
--	---	--

Slovenský dom na výstave.

Na výstavišti postavili celú dedinu s domami so všetkých strán krajiny a tak je medzi nimi aj dom slovenský, ktorý tu vo vyobrazení podávame. Táto výstavná dedina má tri ulice a v prostriedku stojí pekný dedinský kostol, v ktorom je vystavený domáci priemysel dedinský a okolo neho v šiatroch budú predávať dedinské výrobky. Tu je taký čulý život, ako bárske

na dedine; obyvatelia tých domov sú už tu a postavajú pred bránami. Domy sú z vnútra tiež dľa dedinského zvyku zariadené: do povaly vystlané posteľe, almárie a police s maľovanými tanierami a kréiškami okrášľujú chyže dedinských domkov. — Millenniumová výstava, jako známo, otvoril Jeho Veličenstvo náš kráľ dňa 2. mája.

O námahách ľudovej strany.

II.

V minulom čísle opísali sme nestranné povstanie tejto novej strany a dokázali sme, že táto ľudová strana mala by sa vlastne volať magnátskou, lebo magnáti ju založili, a magnáti ju udržiujú a riadajú; ľudovou sa ona len natoľko môže menovať, že pomocou nej chcú magnáti ľud využívať k svojim cieľom. Čudujeme sa, že náš ľud, ktorý ináčej má veľmi dobrý, zdravý rozum — tentoraz zabudol na to staré, ale pravdivé príslovie, že: *nenie dobre s pánmi čerešne jest s jednej misy*. A hľa, ako sa dala naša Slovač do priateľstva s grófmi, ktoré pravda obaňuje, lenže potom už bude neskoro. Ale nejdeme sa odchyľovať od predmetu.

Programm ľudovej strany pozostáva so 14. bodov a povstanie svoje odôvodňuje strana táta tým, že chce zachrániť kresťanský charakter, kresťanský náter spoločnosti a zahojiť tie krivdy, ktoré utrpela katolícka cirkev vnesením cirkevno-politických zákonov.

Nuž toto odôvodnenie je úplne falošné, je lhárstvo. Uhorsko bolo dosiaľ a aj naďalej bude kresťanským štátom. Nikomu ani vo sne nenapadlo, aby chcel z Uhorska spraviť či pohanský, či židovský štát. Ale ani z toho ohľadu nenie potrebná ľudová strana, aby zhojila krivdy, ktoré údajne utrpela katolícka cirkev cirkevno-politickými zákonami.

My sme dobrí katolíci, to svedectvo nám každý vydá, kto nás bližšie pozná, a mnoho sme rozmýšľali, ako rozmýšľala aj vláda a jako rozmýšľal aj sám kráľ, ktorý je horlivým katolíkom, ale sme neboli v stave nikde nájsť ani tej najmenej urážky, ktorú by katolícka cirkev utrpela bola vnesením nových cirkevno-politických zákonov.

Pozrime si len ľudský život od narodenia až po posledný okamih. Pred vnesením cirkevno-politických zákonov, bol každý kresťan krstený a do matriky vnesený. Teraz je tiež práve tak krstený, jako predtým a býva do matriky vnesený jako predtým. To z náboženskosti patričného nevezme ani len stebra, že dnes matriku vedie Duro a predtým ju písal Ondro. V tom len hlúpy človek môže vidieť urážku náboženskosti, nie ale rozumný človek, ktorý dobre vie, že Pán Kristus nenariadil žiadne vedenie matrik, však on sám nebol do matriky vnesený, keď ho Ján Krstiteľ pokrstil. Matriky sú pozdejšou ustanovizňou, ktoré boly a sú potrebné pre štátne ciele a tak zariadenie ich je a bolo právom štátu. Keď kto má prísť do neba, toho sa sv. Peter nebude pri bráne nebeskej pýtať, do ktorej matriky si zavedený, lež pozrie skutky jeho.

Keď deti odrastajú, bývajú posielané do školy a vyučované náboženstvu. Tak to bolo predtým a tak je to aj teraz. Nech mi dakto s čitateľov dokáže, že slúžny kde zakázal veľkonočnú zповeď, že deti alebo odrastlých nepripustil k sviatosti prijímania, alebo že hatil kňaza — skorej ho napomínal — aby vyučoval dietky naukám sv. náboženstva.

Ale poďme ďalej, nastúpi mládenecký vek. Mládenec vyberie si švarnú devu a vezme si ju za manželku. Predtým mladoženici išli do kostola, tu ich spojil kňaz a požehnal sňatok ich. A dnes? Manželské páry tiež idú do kostola, tu ich spojí kňaz a požehná sňatok ich. Ponevác je manželský stav aj štátnou ustanovizňou, tak sa musia sňatky manželské v prvom rade pred štátom uzavierať, lebo základom všetkých štátov je rodina, a tak tedy sriadenie rodín je neodškriepiteľným právom štátu. — Štát káže každému, aby svojej náboženskej povinnosti zadosť urobil a pýtal si požehnanie sňatku; cirkevné vrchnosti tedy tiež by maly uznať práva štátu.

V mužskom veku bojuje človek s rozličnými nehodami, často býva fažko navštviený, hľadá tedy útechu v kostole. Či kedy svetské vrchnosti bránily vydržiavanie služieb Božích? A keď sa blíži posledná hodina a nemocný chce sa smieriť so Všemohúcim a žiada si posledné pomazanie, či žandár alebo slúžny alebo ktorý iný hatil kňaza v tom, aby nemocného zaopatril poslednými sviatosťami?

Nuž milí rodáci, kde tu urážka náboženského citu? Kde sa tu odoberá kresťanský ráz štátu? Len zlomyseľnosť vidí v tomto novom poriadku urazenie cirkve. Rozumný, chladnokrevný človek vidí, že sa štát ani najmenej nemieša do náboženských záležitostí svojich poddaných.

Čo programm ľudovej strany hovorí o tom, že si žiada, aby sa zlepšily pomery gazdov a obchodníkov, to nenie nič nového. Však liberálna strana tiež celou silou pracuje na tom, aby sa naše národo-hospodárske pomery zlepšily. O daňach vieme, že finančný minister zvolal poradu, na ktorej sa budú najprednejší ľudia krajiny radíť, jako by sa daly naše dane tak reformovať, aby sa *chudobe ulavilo*. Že je pozemková daň vysoká, to uznal aj sám finančný minister, k tomu nenie potrebná ľudová strana.

Čo sa týče čistoty volieb, to chce dosiahnuť aj gróf Albert Apponyi, vodca národnej strany, ktorý liberálne predlohy odhlasoval. On zadal posledne návrh, ktorým sa majú zamedziť nadužívanie pri voľbách. Návrh bude onedlho v sneme pojednávany.

V národnostnej otázke vláda tiež rešpektuje nároky národností, nakoľko sa tiež srovnávajú s uhorskou štátnou jednotou a národným charakterom štátu.

Všetky tieto zásady nachádzame aj v programme liberálnej strany, ľudová strana má jeden-jediný bod samostatný, a sice je to revisia cirkevno-politických zákonov.

V ostatných európejských štátoch, kde je civilné manželstvo už dávno zavedené, zavdala sa viac krát príležitosť, žeby bolo mohlo byť toto civilné manželstvo zrušené. A príležitosť nepoužili ani sami kňazi, lebo nahliadli: že civilné manželstvo je potrebné a neškodí náboženskosti. Proti tomuto bodu pracovať bude každý rozšafný vlastenec.

Z týchto riadkov vidno, že ľudová strana nemá cieľu, nemá oprávnenosti, lebo čo dobrého chce, to chce aj vláda; pravdaže vodcovia ľudovej strany sľubujú hory-doly, mysliac si «sľuby sa sľubujú, blázni sa radujú». Vládna strana ale nesľubuje viac, než je v stave previesť.

Čudujeme sa, že sa naši milí rodáci dajú balamutit touto ľudovou stranou, ktorá chce revisiu cirkevnej politiky — čo jediný samostatný bod svojho programu — len preto previesť, aby magnáti znovu dostali moc do rúk a jako predtým, tak aj na budúce zase utláčali ľud. «Nenie dobre s páni s jednej misy čerešne jesť!»

Konečne musíme poukázať ešte aj na to, že dneskajšia ľudová strana volala sa prvopochiatocne «katolícka ľudová strana». Prívlastok katolícka vynechali vodcovia len preto, lebo sami nahliadli, že niet väčšieho nebezpečia pre krajinu, jako keď sa politické strany utvárajú na náboženskom základe. Keby títo páni mali svedomie, nuž by boli nechali celý podnik tak, oni ale miesto toho vynechali len prívlastok «katolícka», aby tak aspoň koľko-toľko zaokryli svoje zkazonosné ciele. Čo potom, keď zajtra povstane «protestantská ľudová strana», a pozajtrí «nazarénska ľudová strana»? Tie najhroznejšie rozopre a boje budú zúriť medzi obyvateľstvom a spoločenský život bude od pekla horším.

Toto je jediným, zamlčaným sice, pritom ale veľmi zrejším cieľom ľudovej strany, námahy jej sú všeobecný nepokoj uviesť, lebo veď páni grófi dobre vedia, že ľudské náruživosti, zvlášte náruživosti pospolitého ľudu, je ľahko vzbudiť, zastaviť ich je ale nemožné. A napriek tomu, že toto vedia, predsa podpaľujú ľud.

Kto vietor seje, toho víchor zmetie. Dajte si pozor vodcovia ľudovej strany, aby vás víchor, ktorý sami rozduchujete, nezmetol!

O našich hospodárskych pomeroch.

(*) Kto čítava novinky takzvanej ľudovej strany, ten sa skoro v každom článku dočíta, že ako musí náš ľud so životom zápasit, že mnohé rodiny chudobnejú. Nemilovali by sme pravdu, keby sme nepovedali, že je tomu veru tak. My by sme veru lepšie hospodárske pomery priali nášmu ľudu, a priam preto poukážeme na prameň týchto pomeroch. My nenasledujeme ľudovú stranu, ktorá huckaním ľudu jeho stav len zhoršuje. Tie ľudové novinky ani nemyslia na zlepšenie našich hospodárskych pomeroch, tí páni nepoznajú náš život, len tak búchajú do sveta, čo im priam na rozum síde.

Nuž pozrime že, nakoľko hlásajú falošné zásady.

Hlavným cieľom ľudovej strany je huckanie a búrenie slovenského ľudu oproti židom. V tom najpotupnejšom hlase píše proti nim, jako by židia jednu rodinu tvorili, ktorej vzájomným cieľom je kresťanstvo na mizinu priviesť alebo vykynožit. Ja nebudem nikoho zastávať, zdravému ľudskému úsudku ponechám, aby každý sám posúdil, či pravdu hovorím.

Je pravda, že sú závody a kupectvo z väčšej čiastky v židovských rukách. Nuž ale nech mi len každý dôverne povie, kto kúpi čo od roľníka, kto mu dá groš utŕžiť, jak nie židovský kupec. On pochodí všetky okolité dediny, poskupuje všetko, čo na tržišťe niešť môže, a tieto veci vo väčšej miere ďalej lifruje. Veď tá dedinská gazdinka nemôže každé kilo masla, každých pár vajec do mesta niešť, lebo by viac drahého času zmrhala, jako je hodno čo by utŕžila. Malému gazdovi by sa tiež nevyplatilo, aby s každou meričkou zbežia do mesta bežal. No o tom ani myslieť, žeby každý malý gazda mohol do väčšieho mesta lifrovať, kde by viac utŕžil. Ta lifrovať sa len tak vyplatí, jak sa mnoho naraz lifruje. Židovský kupec tiež len vtedy posieľa do väčšieho mesta, čo pokúpil, jak toho má veľkú zásobu. Že často má pritom chosň, to je pravda; nuž a či kresťanský kupec bez chosňu kupí? Veď on tiež darmo sa nebude unúvať. Som presvedčený, že keby židovských kupcov, lebo priekupčích nebolo, nuž by u nás o kupectve, o cene tovaru ani reči byť nemohlo.

Židovskí kupci každý pre seba kupí, jeden druhému chosňu neodstúpi, jeden druhého v kúpe predstihuje, a tým cena tovaru sa výši. Nenie medzi nimi takého porozumenia, jako to ľudová strana hlása, oni zápasia, konkurujú jeden s druhým, a priam jeden oproti druhému nenie úprimným. Nuž kto ozaj pozná hornouhorské pomery a pravdu chce hovoriť, ten toto spojenie židovstva nehľása, lebo ho nenajde.

Židovský kupec je veľmi často s malým chosňom spokojný, často vyhrá, ale aj často tratí, on kšeftuje, ako kšeftuje každý kupec. Má smelosť všeliake podniky podujímať, o ktorých sa ľudom na vidieku ani nesnívalo. Ale veď ku každému podniku treba robotná sila, a tak len ľudu robotnému dá zarobiť. Koľko dielni väčších aj menších založili títo od ľudovej strany ohováraní židia, a koľko peňazí podelili medzi ľudom za vyhotovenú prácu!

Nenie to všetko sväté písmo, čo vy páni vodcovia ľudovej strany hlásate. Keď by ste vy šľachetne smýšľali s ľudom, miesto huckania mali by ste ho poučiť a ho upozorniť, že židia majú aj dobré vlastnosti, ktoré by si aspoň z čiastky každý Slovák mal osvojiť.

Naše horné strany majú také prírodné polozenie, že tu v terajšom čase len ten môže pohodlnejšie žiť, kto múdre žije. Tie staré časy sa zmenily, štát veľký pokrok urobil, pomery sú nové, a kto sa do týchto vžiť nevie, tomu je život vždy ťažší.

Ani jedného žida nenajdeš, ktorý by dobre čítal, písať a počítavať nevedel. Aj ten najostatnejší sa snaží svoje diatky vycvičiť, aby sa v živote mohli hýbať. Nuž či to môžeme aj o našich ľuďoch povedať? Priam tí kňazi, ktorých povinnosťou je ľud evičiť, školy ľudové napomáhať, roky a roky nepreložili takmer krížom slamy. Ale teraz už kriek robia. No toto je lacné víťazstvo. A keď štát chce ľudovú školu do lepšieho položenia priviesť, aby svojmu cieľu lepšie zodpovedať mohla, nuž ešte aj proti tomu broja. Položte si len ruku na srdce, povedzte, či nemám pravdu?

Najviac našich Slovákov to ženie do biedy, lebo sa v živote hýbať nevedia. Je pravda, že gazda málo dostane za poľné plodiny. Nuž je to všade tak, nielen u nás, všade je zbožie lacné. Lenže inde sa roľník snaží, aby z jedného kúska zeme čím väčší ošoh obdržal. Probuje tie najnovšie spôsoby gazdovania, upotrebí všetky dobré rady, seje a sadi to, čo mu najviac ošohu donesie, jedným slovom kráča s vekom. Naši roľníci aj teraz len tak hospodária, jako ich dedovia a pradedovia pred sto rokami.

Je pravda, že je teraz život drahší; nuž ale aj práca je drahšie platená. Veď si teraz robotník o mnoho viac môže vyrobiť, jako predtým. Kto vie gazdovať, kto si krajaer váži, ten aj teraz má majetok, ba sa hmotne lepšie môže zmáhať jako predtým. Na každé dvere by sa malo napísať že «babka k babce, budú kapce», aby to každý čítal kto von dvermi ide.

Toto sú hlavné príčiny našich smutných hospodárskych pomerov, o ktorých budúce ešte dôkladnejšie budeme písať. Náš ľud už na mnohých stranách si nadobudnul istú mieru múdrosti a schopnosti života, a to je dobrý znak, že sa terajšie pomery o nedlho premenia. Ale v tomto žiadnej účasti nemá takzvaná ľudová strana, ktorá svet len v starej slepote chce udržovať, a huckaním si chce vodcovstvo nadobudnúť. Páni vodcovia ľudovej strany, vy ste nenie ľudu na ošoh, ale jak aj v tom istom smere kráčať budete, nuž budete slovenskému ľudu len na zkažu.

POLITICKÉ ZPRÁVY.

Vyznačenie kabinetu. Jeho Veličenstvo láskave ráčil vymenovať za skutočných vnútorných radcov všetkých tých uhorských ministrov, ktorí posiaľ neboli nimi. Vymenovaní sú: minister obchodu Ernest Dániel, minister pravosúdia Alexander Erdélyi, finančný minister Ladislav Lukács, minister vnútra Dezider Perczel, minister kultu Július Wlassics a minister orby Ignác Darányi. Úradný časopis priniesol vymenovanie v stredu.

Toto vyznačenie uhorských ministrov je znovu rozhodným a makavým znakom toho, že sa kráľ chová s tou najväčšou dôverou naproti ministerskému predsedovi barónovi Bánffyemu a členom jeho ministeriuma. Toto vyznačenie uhorských ministrov je tým dôležitejšie, lebo dosiaľ nebolo pádu, žeby ministri boli sa stali skutočnými tajnými radcami sotva po jednoročnom úradovaní.

Ablegatska voľba v Segedine. V II. okrese mesta Segedina bola v utorok voľba krajinského ablegáta. Až traja kandidáti boli, a sice: Eugen Polczner, predseda tamojšej neodvislej strany, Jozef Szabó, stolár z Budapešti a Mikuláš Lepsényi, redaktor «Kresťana». Eugen Polczner obdržal 804 hlasov, Jozef Szabó 2 a Mikuláš Lepsényi oni len jedinkého jedného hlasu neobdržal.

Segedín má asi 80.000 katolíckych obyvateľov a z týchto ani len jeden sa nenašiel, čo by bol hlasoval na Lepsényiho, kandidáta ľudovej strany. Hľa milí rodáci! to je potom už politicky zralý ľud. Kdeže sú naši Slováci od Segedínčanov; keď Slovákom začnú straku na kole ukazovať, už hneď sadnú na lep a dajú sa balačať všeliakými zlomyseľnými agitátormi.

Rodáci, nasledujte príklad segedínskych katolíkov!

Viedeňský mešťanosta. V minulom čísle dali sme na známosť ct. čitateľom, že si viedeňská mestská rada vyvolila za mešťanostu Luegera, vodcu antisemitov. Lueger už bol zvolený za mešťanostu Viedne, vtedy ho ale Jeho Veličenstvo nepotvrdil. Po novom zvolení každý bol zvedavý, či bude Lueger tentoraz potvrdený? Veru nenie ani tentoraz potvrdený. Jeho Veličenstvo prijal ho na audiencii, na výsluchu a povedal mu, že ho v týchto okolnostach nemôže potvrdiť. Cisár odvolával sa na patriotismus Luegera a vyzval ho, aby účinkoval na svojich privržencov v tom smere, aby títo niekoho iného vyvolili za mešťanostu. Lueger následkom tohoto cisárskeho napomenutia poďakoval sa zo svojej hodnosti. Voľba mešťanostu bude v prvej polovici mája.

Bulharské knieža Ferdinand z Petrohradu odcestoval do Paríža. Tu bol tiež slávnostne prijatý a k počte jeho vydržiavané boli rozličné parády. Z Paríža pôjde do Berlína na návštevu nemeckého cisára. Na poklonu k nášmu kráľovi pôjde len neskoršie.

Vo Francúzsku padla dosavadná vláda. Medzi vládou a francúzskou snemovňou veľmožov, takzvaným senátom, vypukla bola rozopra. Senát nechcel vláde odhlasovať žiadnu predlohu, následkom toho sa vláda poďakovala. Dosiaľ nenie novej vlády.

KRAJINSKÝ SNEM.

Behom milulého týždňa pojednávala snemovňa vyslancov viac menších predloh a odhlasovala rozpočtový zákon.

22-ho apríla bol pojednávaný návrh o postavení milennárnych pamiatok. Pamiatky tieto sú: 400 nových ľudových škôl, muzeum pre krásne umenia, socha vodcu Árpáda a prvého kráľa uhorského sv. Štefana, sedem pamätníkov na rozličných stranách krajiny. Gabriel Ugron nedrží za dostatočné 400 škôl, žiada, aby bolo založené aspoň tisíc

23-ho apríla. Dnes pojednávala snemovňa samé osobné záležitosti.

24-ho apríla pokračovalo sa vo včera pretrhnutom pojednávaní. Na konci zasadnutia odpovedali ministri na interpellácie.

25-ho apríla pojednávala snemovňa veľmožov návrh zákona o vnesení tisícročnej pamiatky založenia vlasti do zákona. Vyslanci prijali zákon tento jednoblasne 21. apríla.

27-ho apríla. Započalo sa pojednávanie rozpočtového zákona, ktorým sa vláda poveruje, aby v rozpočte odhlasované prijmy vyberala a výdavky povoľovala.

Gróf Albert Apponyi, vodca národnej strany, neprijíma zákon, lebo nemá dôvery k vláde. Hovorili ešte Tomáš Péchy, Ján Reitter, minister Perczel, Szacsvay a Várady.

28-ho apríla. Dnes konečne bol už aj rozpočtový zákon prijatý, dlá tohoto snemovňa vyslancov pojednávala rozpočet dobre vyše šesť mesiacov. Na dneskajšom zasadnutí odpovedal finančný minister a ministerský predseda na námietky predrečníkov, načo bol návrh zákona veľkou väčšinou prijatý.

Vlk v baranej koži.

Neminul ešte jeden rok od toho času, čo pri kázňach našich p. farárov nepočul to slovo — ktoré je pred každým vzdelaným kresťanom tak ošklivé, totiž «kacír». Ba čo viac, pozorovať možna aj to, že už aj ich sodomo-gomorský blud rozširujúci «Kresťan» — ktorého prvé čísla s týmto výrazom nadmieru sa kochaly a honosily — na toto slovo celkom zabudnul.

Keď ale skúmame príčinu tohoto, tak čisto vidíme, že toto ten falošný prorok a jeho prívrženci jedine len z tej príčiny urobili, aby našich bratov evanjelikov takýmto spôsobom na lep dostali, a ich k svojim špatným cieľom upotrebili.

Ladže-ja, zrazu takáto svornosť a braterská láska!!

Naši kresťanskí bratia evanjelici sú však natoľko opatrní, že tento ohavný cieľ «Kresťana» a jeho prívržencov poznali a predvídali. Bo veď už zo skúsenosti predošlých a im tak trpkých časov dobre vedia, — a ešte nezabudli — ako daktorí p. farári, čo prívrženci «Kresťana» svojich veriacich ustavične na nich — ani na dáke prašivé ovce — huckali a ich všelijakými nádkami a prezývaním tupili a prenasledovali.

Či sa toto teda patrilo na vzdelaných duchovných pastierov, keď takto bratov evanjelikov — ba aj druhých inovercov — ako dáki maloletí a roztopašní školskí chlapeci ustavične urážali, prezývali a prenasledovali?

Toto mala byť tá dokonalá kresťanská láska, či je tedy toto ten základ nášho drahého Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý hovoril: «Miluj blížneho svojho, ako seba samého?»

Pri týchto jeho svätých slovách nemyslel on na to, že len kresťan kresťana, katolík katolíka — ale že každý jeden človek blížneho svojho — bárs by on aj inoverec alebo jeho nepriateľ bol — má vrele milovať. Lebo on dobre vedel, že keď jeho učenia skrze jeho námestníkov na tomto základe sa bude hlásať, vtedy celý svet do jedného ovčince dovedie.»

Odrazu ale ste tak stíchli p. farári a s vami tiež váš horúcim peklom nás strašiaci bubon «Kresťan», ako by ste spolu výš spomenutým slovám Spasiteľa nášho porozumeli. Vieme my dobre všetci a vedia to aj naši bratia evanjelici, že prečo — a že čo sa vo vašej baranej a na oko nevinnej koži skrýva.

Neurážajte a neprezývajte ani svojich spolublížnych inej viery, lebo darmo je, s týmto si náš úbohý ľud kapustu neomastí.

Avšak na miesto vašich daromných krikov a búrenia, postarajte sa a nemeškajte vynahradiť to, čoho ste dávno vy príčinou. Vyzdvihnite veriacich svojich a ľud náš milý slovenský z večitej tmy na stupeň všeobecnej vzdelanosti a osvietenosti a potom uvidíte, že ho ani žid, ani kacír, ani pohan — či duchovne alebo materiálne — využívať nebude. Veď už zo svojej skúsenosti dobre viete, že krehkosť každého človeka vždy bolo a bude — využívať slabšieho.

Nezakladajte teda konsumy a úverkové spolky, ktorými nie ľudu ale zväčša seba osoh ženiete, lebo aby tieto mohli s prospechom účinkovať, k tomu sa vyžaduje už istá vzdelanosť ľudu; ale zakladajte a rozširujte školy, v ktorých si náš ľud slovenský základ duševnej a všeobecnej vzdelanosti nadobudne, a táto vzdelanosť mu ani nezhorí, ani voda mu ju nesberie, ani zlodej neukradne a ani mole nezoberú.

Pozrime si len na židov, či nevidíte ako sa tí starajú o výchovu a všeobecné vzdelanie dieťať svojich! Tým sa pri šesť alebo desať deťoch odplatí držať učiteľa

— a u nás ani pri päťdesiatich jedného, alebo dvoch pri sto deťoch?

Kážte teda p. farári, aby naši kresťanskí rodičia o výchovu svojich dieťať lepšie dbali, ako o pestovanie svojho dobytku, alebo množenie majetku, ktoré im ešte ako dedičstvo zanechať. Bo veď každý rodič len pre svoje dieťa žije, a radšej dieťaťu svojmu nech nezanechá majetku ani krajiara — ale radšej dá ho vzdeláť, ako by ho mal nechať pri veľkom majetku — nevzdelaného a sprostého. Lebo pre také dieťa majetok je len veľkou farchou.

Zakladajte p. farári ľudové školy, a nie konsumy, ku ktorým je náš ľud slovenský — bohužiaľ — ešte nie dospelý. Zadovážte nášmu ľudu viacej učiteľov, ktorí ho pre spoločenský život všeobecne vzdelajú, do boja za žitie prichystajú a na potrebný stupeň vzdelanosti povýšia. Za svätú povinnosť si držte školské dieťať v náboženstve vyučovať — a nie ako ste dosavád najviac robili, že túto povinnosť — ktorá je jedine povinnosťou vašou — ste na chudáka učiteľa nanútili a o toľko sta ho vo vyučovaní iných predmetov ukrátili.

Keď takto budete robiť, vtedy budete opravdoví vodcovia a dobrodincovia nášho ľudu a opravdoví zástupníci Spasiteľa nášho, ktorý sa za všetkých nás obetoval.

Ako dobrodincovia ľudu i vy sa obetujte za ľud, ale nežiadajte aby sa ľud obetoval za vás. Veď vám nič nechýbí. Nevydávajte sa za dobrodincov ľudu vo vašom záujme ako ten cigáň, ktorý šípiac tuhú zimu, zvolal svoje dieťa hovoriac: «Dieťa moje, dieťa, len sa okolo mňa a hore na mňa, aby ste nepomrzly, veď vás dáko do rana len vydržím». Dieťa do rana skrahly a on zostal živý.

Takto hľa podvodne smýšľa «Kresťan» a jeho ľudová strana, ktorá ako ušatá sova bojí sa svetla, ktoré jej oči kazí a okolo seba radšej by videla večitú tmú, lebo len v tejto môže nevinných vtáčkov najlepšie chytať.

Nehovorím-li pravdu a luhám, som opravdový kacír, ak ale mlúvim-li pravdu, som opravdový kresťan.

Jozef Jurek.

DOPISY.

Kysucké Nové Mesto 20. apríla

Veľactená Redakcia!

Vaše novinky aj k nám zavítaly. Ešte len chýr o nich išiel, už naši kapláni silou mocou proti nim brojili. Zvláštne traja sa vyznačili tým, že ľud takmer celého okresu poburili, títo sú: *Cvinček*, kaplán kysucký, *Blážek*, kaplán rakovanský, a *Svitok* kaplán zo Starých Bystríc. Títo tria páni už iné ani nerobia len čo svet proti liberálnej strane huckajú. Ani by ste to nemysleli čo sprostých chýrov je u nás. Veď aj to rozchýrili, že nech nikto neprijme vaše novinky, bárs by mu ich aj darmo dávali, lebo vraj neskôr pošlú exekútora a ten predplatnú cenu od každého exekuuť bude. No takúto bezočivú lož len ten uverí, kto nemá pochopu o novinkárstve, lebo však to vie každý človek, že za také noviny, ktoré sú mu poslané bez toho, že by ich bol pýtal, za tie platiť nemosí. Pravda že sa tí páni kaplánekovia vašich novín boja, lebo ich vaše noviny prekážajú v tom, aby všelijakými sprostosťami ľud mámili. Oni chcjú aby ľud na všetko prisahal čo mu povedia, nedovolia

mu svojim vlastným rozumom rozmýšľať. Toto je tá príčina pre ktorú kapláňovia proti vašim novinám silou mocou dovolenými a nedovolenými prostriedkami bojujú.

Svet je u nás veľmi rozbúrený, ani netušíme kam to len dovedie. A keby aspoň vedel, že prečo a začo bojuje. Naši ľudia rozprávajú, že si chcjú vieru brániť, že si nedajú kostole odobrať, a kríže znivočiť. Nuž ktože to chce urobiť? Takéto bláznivé huby sa vraj len v takej hlave rodia, ktorá je plná zlomyseľnosti.

Najsmutnejšie víťazstvo ľudovej strany je, že rozosiava nepriateľstvo medzi samým ľudom. Prívrženci liberálnej strany sú tým najohavnejším spôsobom napadáni od prívržencov strany ľudovej, tú naohavnejšiu lož kydajú na nich, a mámia druhých a seba. Už je to veru nesvedomitosť čo s týmto ľudom tí vodcovia ľudovej strany zvädzajú. Tu už zdravý rozum stáť ostane.

Teraz Vám len na krátko píšem, o nedlho Vás dlhším listom navštívim.

Kysučan.

Trenčín, 25-ho apríla.

Otený pane Redaktor!

Po tieto dni bolo na stoličnom dome zasadnutie, ktoré pojednávalo o programme millennárnych slávností. Programm bude nasledujúci: 21-ho mája bude sa vydržiavať slavnostné valné zhromaždenie stoličných výborníkov. Po zhromaždení všetci prítomní pojdú do kostola piaristov, kde bude veľká omša; po tejto pojdú nazad do stoličného domu, kde Géza Rakovský, krajinský vyslanec povie slávnostnú reč. Stoličné zhromaždenie pošle príписы ku Jeho Veličenstvu, a k snemovni veľmožov a vyslancov krajinských. Na pamiatku tisícročných slávností dá zamurovať do veľkej siene stoličného domu skvostným nápisom ozdobenú mramorovú tabulu. Večer bude celé mesto, jako aj rupy hradu tenčianskeho osvietené (illuminované). Krem týchto slávností zasvätia pamiatku tisícročia trenčianske kasíno, trenčianske kráľ kath. hlavné gymnázium, a všetky tunajšie verejné ústavy.

Mesto Trenčín dalo posadiť sedem millenniumových stromkov na znamenitejších miestach mesta na pamiatku sedem vodcov, ktorí pred tisícrokmi vlasť túto zaujali.

Takto sa budí u nás vlastenecký cit našo ľudu. Lebo čo sa v hlavnom meste stolice vo veľkom deje, to diať sa bude aj v tej najmenšej dedinke v malom. Každý obyvateľ bude povedomý tých slávností, ktoré sa v celej krajine usporiadajú, a chválu bude vzdávať milostivému Pánovi neba i zeme, že našu milovanú vlasť už tisíc rokov udržal. V každom mestečku, v každej dedinke sadia stromky na pamiatku tisícročia, vysadia ich vyše tisíc. Krem toho každé mestečko sa snaží slavnú túto pamiatku tým zasvätiť, že prispeje k ozdobeniu mesta, alebo založí dajaký dobročinný ústav, na niektorých miestach vysadia vyrúbané hory, inde zas školskú budovu renovujú atď.

Našli sa síce aj u nás ľudia, ktorí proti slávnostiam brojili, ba našli sa aj takí, ktorí vyzvali svojich spoluobčanov, aby sa na millennárnych slávnostiach nezúčastnili. No tieto divé slová pustili sme na hlucho. Zvláštne v evanjelických kruhoch sa našlo najviac buričov. Zrazu prišiel pastiersky list biskupa Baltika, ktorý mnohým buričom vôľu pokazil. Pán biskup veľmi krásne píše o millennárnej slávnosti a vyzíva kňazov svojho biskupstva, aby deň 10-ho mája slavnostnými službami Božími zasvätili. Nemyslím, že by aj ten najprepiatejší kňaz si to dovolil, žeby upomínajúce slová svojho biskupa nenasledoval. No jak by sa predať kde-tu jedon našiel, myslím, že veriaci budú vedieť jako s nim zachodíť.

Vaše novinky sa u nás deň po deň širia, svet ich s obľúbením číta, lebo sa z nich dozvie všeličo, o čom do veľu takmer pochopu nemal. Čo náš ľud do veľu čítal, bolo veľmi jednostranne písané, každý bod pera namierený bol proti liberalismu. Pravda, že ľud už skoro všetkým špintaniam uveril. Ľudová strana sa už radovala, že našich Slovákov bude môcť vodiť jako medvedov. No túto radosť ste jej pomútili. Na niektorých miestach vodcovia ľudovej strany hneď ztratili hlavu, čím prvé číslo «Opravoového Kresťana» prečítali. Z toho veľkého křiku na raz ostalo veľké ticho. Boja sa, že im to tisícorko vrátíme, čo nám oni požičať chceli. Nuž veď je to tak dobre. Nech sa len nerozhadzujú, nech len nerobia ohováraním násilenstvo, nech sa nevyhrážajú, ľud si sám spraví mienku o politickom držaní, a bude sa pridržať tej zástavy, ktorú za najlepšiu a svojim cieľom za najprimeranejšiu bude považovať. Srdečne vás pozdravuje

Trenčan.

Veľká Štiavnica, 23. apríla 1896.

Otený p. Redaktor!

My sme síce tu pod vedením nášho statného pána rychtára prívrženci vašej strany, to jest opravdoví čítelia a čitatelia Opravdového Kresťana; niemej ale máme jedného svodcu a či vodcu ľudovej strany.

Aby ste ho ale bližšie poznali, nuž Vám pošepnem, že veru tento vodca, lepšie povedané svodca ľudovej strany je jeden Osvícený Pán, ktorý má síce tento titul nie za jeho zásluhy ale ako taký, ktorý si bol v stave vyrátať toľko predkov, koľko sa k takému titulu vyžaduje. — lenže nemyslíte, žeby to bol vodca nejakej stránky, či politickej či spoločenskej či akej inej — no nie! On je len nástrojom v rukách iných majstrov, ktorí vedia a rozumejú využiť situáciu a svoj nástroj ku vlastnému prospechu svojich ukrytých zámerov.

Tak tento pán dal meno pod jeden dopis voľákehosi bývalého «kresťana», ktorý ale z jeho hlavy sotva pochodil, lebo v ňom boli náš Osvícený hl. išpán aj hl. slúžny osočovani, že poriadky nerobia, ako to sľúbili boli, — no ale čo on, tento pán prázdnej hlavy robí alebo čo je vstave urobiť? Nič iné ako to, že na komando istých velebníčekov dá si do kočiara zapriaľnuť a s nimi spolu ide i po iných obciach ľud poburovať a mámiť, voličom ablegátskym vóta odoberať a reklemovať a dokazovať nepravdu.

Tento náš pán volá sa pán Rakovský a ja, ktorý toto píšem som

Ján Krakovský.

Z Novej Lehoty, 12. apríla.

Otený Pán Redaktor!

Už od dávna vidím všeliaké časopisy do našej obce prichodiť, a predsa nevidím, žeby sa niekto zaujal za to, žeby dačo o našom biednom kraji bol prehovoril. Píšem teda ja, že my tu žijeme vo spoločnosti občanskej aj katolíci aj evanjelici a dve familie židov. No, musím povedať, že svorne nažívame všetci, len že nás napádajú s tou ľudovou stranou a huckajú všeliako náš ľud. Nuž aj naši katolíci, ač poriadni ľudia, ale v tom sa začínajú myliť, že také huckanie, to jest od kňaza a so strany Kresťana za sväté držia. Dobře je kňaza počúvať, ale treba rozvážiť, je-li to tak jako on káže. Ci nám on snáď neukazuje len straku na kole a my aby sme si ju išli chytiť. V tom ich časopise čítame špintanie na našich pánov ministrov, to je tiež nepekna vec. Však vrchnosti sú od Boha sriadené, a kto sa vrch-

nosti protiví, protiví sa cisárovi a kto sa protiví cisárovi, protiví sa Bohu.

My tu u nás máme biedny chotár. Oziminy nám rok po rok vyhynú pod sňahom a jariny málo kedy sa nám vydaria. Tej jari zase veľmi utrpely naše siatiny. Pán Boh nás chráň od všetkého zlého. Ch. Š.

Posledná cesta.

Strojil som sa odcestovať domov na Horniaky. Nádeja, že opäť uvidím dávno nevidených rodičov svojich rozčuľovala ma na hlavnomestskom nádraží a netrpezlivo očakávajúce cenganie zvonca, ktorým sa značí odchod vlaku, chodil som pomedzi ľudí, očakávajúcich odchod vlakov v rôzne strany.

Medzi cestovateľmi, chystavšími sa na vlak, spozoroval som jednu vychudlú ženskú. Bola bladá jako vosk a čierne, už obnosené šaty svedčily, že ženská táto nepatrí k bohatej rodine. Časom ju zachvátil prudký kašeľ a na prvý pohľad každý sa presvedčil, že je táto žena ťažko nemocná. Sprevádzal ju jeden mužský so ženskou v jednoduchom odeve.

— Oh, milé deti — vzdychla hlboko starena — je mi horšie — o mnoho horšie.

— Len nebuďte takou citlivou — potešoval ju mužský. — To ste si len namysleli. Dneská ešte lepšie vyzeráte ako predtým.

— Pravdaže lepšie — doložila ženská k mužovým slovám. — Ale ty si už zvykla vždy sa ponosovať.

— Lepšie by mi bolo neodcestovať — pokračovala starena trpkým hlasom, medzi čím ju opäť zachvátil prudký kašeľ. — Oh, Bože môj, cítim, že ma ešte voľne zastihne na ceste.

— Ale čože by sa ti stalo, máš malú nátku, inšie ti nič nechybí.

— Nie, nie, nemala by odcestovať, ale som vám na farchu; zavádzala som vám.

— Božechráň, ani najmenej!

— Potrebujete trochu čistého povetria, ináč by ste mohli ostať u nás dokiaľkoľvek, riekol mužský.

— Oh, keby bola aspoň trochu polievky zjedla! Tak veľmi som slabá!

Ženská stavajúce sa nazlobenou, pretrhla starenu v reči:

— Ty si tomu vina... Prečo si sa neponáhľala... Bola by si sa opozdila na vlak...

— Pravdaže, — dodal mužský, — na to už nebolo času.

Starena vzdychla a jej oči zalialy slzy.

— Bože môj, neviem čo mi je v hlave... Tak sa všetko okolo mňa krúti.

— Máte muchy v hlave, mama — prehodil veselo mužský.

Teraz som už bol úplne presvedčený, že tu dcéra vypravádza svoju matku a zať testinu, ktorým ona darovala všetko, čo mala, aby ju na starosť doopatrovali.

Po krátkom mlčaní starena opäť vzdychla:

— Oh, keby bola aspoň trochu polievky zjedla!

— No, keď sa ti len tej ziaľadlo, môžeš si kúpiť na stanici v P., tam i tak vlak dlhšie postojí — doložila dcéra.

— Oh, Bože môj! Ešte zomrem na vlaku! — sama, na ceste!... Oh! v doktorom cudzom meste by mala zomrieť cele samotná a opustená.

— Ale mama, nerozprávajže také bláznovstvá!... No vysadni už do vagónu!... S Bohom!

— S Bohom, moje dieťa! odpovedala starena dcére zatvrdilého srdca.

Zať vtisnul starenu do vozňa a tam ju posadil do jedného kúta ako dáku batožinu.

— S Bohom, mama!

— S Bohom moje dieťa!

A nemocou prevládaná starena začala slziť, keď sa za ňou zavrely dvere.

Onedlho zacengali po tretí raz. Vysadol som do vozňa a umiestil sa pri okne, aby mohol prečítať noviny. Ale myšlienky moje kolovaly vždy okolo toho výjavu, ktorého svedkom som bol. Obličaje manželského páru, ktorý tak bez súcitu zachodil so starenou, predstavovali sa mi ustavične. Keď sme prišli do P., vysadol som a zvedavosť spojená s ľútosťou viedla ma ku vozňu, v ktorom sedela starena. Úbohá zamdlela medzi cestou a hromada ľudí sa tlačila okolo nej. Dakto priniesol za šialku polievky z reštaurácie, starena prišla k sebe a prehovorila:

— Ďakujem!... Ďakujem!... už mi je lepšie, už mi je dobre!

Jej tvár skutočne dostala trochu živšej barvy a i jej oči prezradzovaly živosť.

Navrátil som sa do vozňa. Teda je predsa nie taká nemocná, ako som si to myslel. Snáď to bola len slabosť.

V takýchto myšlienkach pohrúžený usnul som. Prebudil som sa len v R., kde som mal vysadnúť. Soberúce svoju batožinu, ponáhľal som sa na stanicu, ale pre zástup ľudu ženúci sa k vozňu, nemohol som vyjsť z nádražia. Viacerí kričali a rozhadzovali rukama.

— Čo sa stalo? pýtam sa.

— Lekár! Niet tu lekára? volal jeden cestujúci.

— Stalo sa dáke nešťastie? pýtam sa jedného železničného sluhu.

— Nie, odpovedal tázaný, jedna starena zomrela vo vagóne.

V hromade ľudí som zastal a očakával, čo bude nasledovať.

— Na stranu! na stranu! volali ľudia a o krátky čas vyniesli zo železničného vozňa dvaja sluhovia starenu. Poznal som v jej tvári starenu, ktorú jej dcéra vypravila na poslednú cestu.

— Čo sa to stalo, či náhle zomrela a či sa udala vražda? pýtali sa ľudia jeden druhého.

— Vražda! Opravdová vražda! — zvolal som. — Ja viem!

A pokým mi zuby klepaly od hrôzy nad strašným skutkom detí, hlasom, ktorý vzbudil všeobecné zadivenie u ostatných, doložil som:

— Ale, čože by sa ti stalo; máš malú nátku, inšie ti nič nechybí.

CHÝRNIK.

Kraľovský pár v Budapešti. Jeho Veličenstvo náš kráľ s Jej Veličnosťou a so svojím dvorom a viacerými arcikniežatmi a arcikňažkami došiel do Budapešti, aby slávnostne otvoril dňa 2. mája millenniumovú výstavu za prítomnosti panovníckej rodiny, vlády, členov magnátskej a ablegátskej snemovne, vysokých vojenských a svetských osobností a stoličných vyslanstiev.

Turčianskym obciam teraz porozdávali 37 bujakov pinzgauskej fajty, ktoré zakúpila stolica s pomocou ministerstva orby na plemeno. Toto ministerstvo dalo ku kúpe plemenákov potrebné peniaze a obce, ktoré dostaly bujakov, môžu tú summu za ne zaplatiť za pol roka a

a to aj v troch rákoch, Takýmto spôsobom môžu si teraz turčianski gazdovia dobochovať statok pinzgauskej fajty, ktorá stojí vo veľmi dobrom ch re.

V Baňskej Bystrici postaví sochu kráľa Bélu IV., ktorý, keď boli našu vlasť spustošili Tatári, udelil tomu mestu slobodné kráľovské právo a výsadu baňského mesta.

Železnicu z Veľkých Bielic do Prievidze už otvorili a tak ten kraj prišiel do spojenia so svetom. Teraz by Prievidzania chceli, aby sa tá čiara predĺžila až do Žiliny.

Liečil ľudí a nemal doktorského diplomu. V Budapešti istý Emanuel Révai vydával sa za lekára a kuroval ľudí bez toho, aby bol mal diplom. Volakto to oznámil vrchnosti, a teraz ho za jeho priestupok povolajú pred súd.

Zamedzenie hromadného vyst'ahovania. Konsulát v Genue sdeluje na základe zprávy konsulátom brasílskym v tom mieste, že bezplatný prevoz rakúsko-uhorských vystahovalcov do všetkých brasílskych štátov je úplne zastavený.

Pozor pri sekani žily. V obci Román-Kéčka žena tamojšieho obyvateľa Jakuba Krenča na nahovárane svojej matky dala si žilu seknúť jedným barbierom. Holič pravdepodobne sekol žilu zle, lebo mladá a krvnatá žena stiekla z krve. Ponevác sa barbier podobral žilu seknúť bez doktorskej pomoci, zaviedli proti nemu prisne vyšetrovanie.

Vývoz rožného dobytká z tekovskej stolice. Ničenie rožného dobytká, trpiaceho na pľúcnu chorobu, dlhšie než cez šesť mesiacov malo tak prajný výsledok v tekovskej stolici, že minister orby dovolil vývoz rožného dobytká z tejto stolice počnúc od 1. mája s prisnym zadržaním zvieraco-zdravotníckych poriadkov. Toto riadenie netýka sa však vývozu rožného dobytká z tejto stolice do Rakúska a Horvatsko-Slavenska, ale potahuje sa len na domáci obchod s dobytkom.

Z Veľkej Bytče píšú, že následkom studených vetrov a dlhotrvanlivých chladných dažďov v siatinách jasenej raži bolo zapríčinené mnoho škody, tak že asi 20 percent týchto siatin vyšlo na nivoč; pšenica tiež na mnohých miestach zaostala. Z pomedzi jarnej siatin jačmeň je už v zemi, ale veľká čiastka ovsa ešte nie. Ustavičné studené počasie prekážalo aj ostatné jarnej práce, tak že ešte mnoho zrna nie je zasiato, ktoré by už malo v zemi ležať. Ovočné stromy teraz začínajú pučiť.

Popijali si s cudzieho vina. Z pivnice väzeckého notára Juliusa Sokola už od dávnejšieho času kradli najlepšie víno, bez toho, aby zlodejov milujúcich víno, boli mohli pri krádeži pristihnúť. Ale dotiaľ chodí krčah do studne, pokým sa nezabije, hovorí porekadlo a tak sa stalo aj zlodejom, lebo milovníkov notárovoho vina objavili v osobách Marie Lányi a Jána Senveckého, väzeckých obyvateľov. Patriční taja síce, žeby kedy boli chuť dostali na dobré vinko notárovo, ale ich predsa — jako Liptó píše — oznámili okresnému súdu.

Nepremyslený skutok. V liptovskej Osade po tieto dni v noci neznámy človek strhol s obecného domu matricársku tabulu a niekam ju zanesol. Prípád oznámili vrchnosti a žandári teraz páchatela toho skutku hľadajú. — Nuž veru takáto výstrednosť necíti človeka a nijako sa nesrovnáva s počestnosťou. A patričnému takýto skutok zapríčini len nepríjemnosti, keď v páde vypátrania jeho osoby bude súdom príkladne potrestaný pre krádež.

Koniec jedného šťastného hrača. Pred pár rokmi vo Viedni hovorilo sa mnoho o šťastí jedného sluhu

Jána Brösela, ktorý vybral na jeden lós 160.000 zlatých a tento lós bol kúpil len po veľkom nahovárani v deň tahu. Náhle zbohatnuvšiemu sluhovi ponúkalo sa vtedy viac než sto dievčeniec a vdov za ženu, ale on si vyvolil jednu speváčku z poprednej familie, na ktorú potom každý rok ztrovil toľkú summu, žeby si za to bol mohol kúpiť malé majetky. Na lutrii vyhrané peniaze začaly sa chytró mňať a aby úplne nevyšli na mizinu, kúpili si vo Svajciarsku hostinec, ale ponevác ani jeden nerozumel krémáreniu, čoskoro hostinec zavreli a navrátili sa do Viedne oprobovať šťastie v jednom obchode s ovocím, ale aj toto podujatie vypadlo zle. Keď nebolo peňazí, manželka žiadala o rozsobáš a ďalej viedla veselý život ako speváčka. Keď ich vrchnosť rozsobášila, Brösler sa vybral s pozostatkom svojej lutriovej výhry do Ameriky. Ale ani tam sa mu nedarilo a teraz meno Bröslerovo, ktorému niekedy veľmi mnohí ľudia závideli jeho šťastie, nachodilo sa po tieto dni v rubrike o samovražedníkoch v novoyorských časopisoch. Tak hľa náhle zbohatnutie urobilo toho človeka nešťastným natoľko, že siahol vraždilnou rukou po svojom živote.

139-ročný človek. V Moskve žije istý Kusmin, ktorý sa narodil roku 1757, a tak je teraz 139-ročný. Žil pod piatimi panovníkmi a teraz pod šiestym. Bol kočiosom akeď raz prevrhol s vozom svojho pána, vyhnali ho na Sibír, kde dlhé roky robil v baňach. Starec, ktorý len nedávno prišiel zo Sibíra do Moskvy, nikdy v živote svojom nepil pálenku, len asi od jedného roku si vše trošku chlipne.

Oheň. V Lúznom (lipt. stol.) v kuchyni Jána Husarčíka a Ľudvika Šimku medzi varením povstal oheň a chytila sa aj strecha na dome. Obyvatelia hneď pribehli na pomoc, ale dom i s pobočnými staviskami už nemohli ochrániť. Zhorelo im aj niekoľko kusov statku a hodne krmu. Škoda je tým väčšia, lebo sotva čo bolo assekurované.

K OBVESELENIU.

Pred voľbou

A.: Tak čo, pán kmotor, budete na mňa hlasovať?

B.: Jaj, milý pánko, to sa musíte opýtať najprv mojej ženy...

*

Niečo lepšieho.

Novomódna slúžka (v sklepe s látkami): Prosila by si niečo dobrého na šaty.

Kupec (predloží jej látku): Nech sa páci z tohoto si kúpiť, je to veľmi dobrá látka; vaša pani si tiež o nej kúpila.

Slúžka: Táak! Nemáte teda niečo lepšieho!?

ODKAZY REDAKCIE.

Viacerých et. pánov, ktorí svoje predplatky zaslali na Opravdového Kresfana a zaslaný im bol časopis «Kresfan», ktorý nežiadali, prosíme aby svoje predplatky reklamovali na tamojších poštach, lebo vzdor vyzvaníu uverejnenom v minulom čísle nášho časopisu, tí páni od «Kresfana» sú tak tvrdošijní, že im nenáleziace predplatky na «Opravdového Kresfana» sebe podržali a patričným odosiľajú svoj nepýtaný časopis. U poštovej direkcii sme už v tomto ohľade porobili potrebné kroky.

Pánu Bystričanovi a niekoľkým v Skalici: Vaše dopisy pre osobníckárstvo sa nedajú uverejniť.